

PVN e-mācību 7 modulis

IEKASĒŠANAS NOTIKUMS UN AR NODOKLI APLIEKAMĀ SUMMA

Kursa atziņas

Tas ir praktisks atbilstošākās kursa informācijas kopsavilkums.

Šajā e-mācību kursā izmantota atsauce uz ES PVN tiesību aktiem, kas ir spēkā 2020 gada 1. janvārī (attiecas uz ES PVN direktīvu, ES PVN atmaksas direktīvu un ES PVN īstenošanas regulu).

Jaunie noteikumi attiecībā uz talonu aplikšanu ar PVN tiks piemēroti tiem taloniem, kas izsniegti pēc 2018. gada 31. decembra un neietekmē dalībvalstu iepriekš pieņemto tiesību aktu spēkā esamību (Padomes Direktīva (ES) 2016/1065, ar ko groza PVN direktīvu 2006/112/EK).

Šis modulis ir plašāka PVN kursa sastāvdaļa, ko veido šādas nodaļas:

- Ievads
- Teritorija
- Ar nodokli apliekama persona
- Darījumi
- Ar nodokli apliekamu darījumu vieta
- Digitālie pakalpojumi un vienots mini kontaktpunkts (MOSS)
- **Iekasēšanas notikums un ar nodokli apliekamā summa**
- Likmes
- Atbrīvojumi
- Tiesības uz atskaitījumu
- Atmaksa
- Pienākums

Šis kurss meklē atbildi uz jautājumu "**Kad un par ko?**"

"Kad iestājas iekasēšanas gadījums un jāmaksā PVN?" un "Par ko tiek aprēķināts PVN?"

1. Mācību mērķi

Mācību noslēgumā jūs spēsiet:

- noteikt, kad PVN kļūst iekasējams un kad iestājas iekasēšanas gadījums: **iekasējamība**;
- noteikt, no kā tiek aprēķināts PVN: **ar nodokli apliekamā summa**;

PVN – Iekasēšanas notikums un ar nodokli apliekamā summa: kursa atziņas 2020. gada jūnijs /

*atjaunota informācija par AK izstāšanos, 2019. gads

- izprast, kā saistīt šos jēdzienus ar dažādiem darījumiem: **preču piegādi, pakalpojumu sniegšanu, preču iegādi Kopienas teritorijā, preču importēšanu;**
- izprast, kad ar nodokli apliekamo summu var koriģēt pēc piegādē notikušām izmaiņām: **atceļšanas, atteikšanas, pilnīgas vai daļējas nesamaksāšanas un cenas samazināšanas;**
- raksturot, kā veidojas maksājamais nodoklis, piemērojot nodokļu likmi ar nodokli apliekamajai summai, kas izteikta naudas izteiksmē.

2. Iekasēšanas notikums: vispārīgi noteikumi un atkāpes no tiem

Iekasēšanas notikums: brīdis, kad izpildās visi tiesiskie priekšnoteikumi, lai PVN kļūtu iekasējams.

Iekasējamība: kad nodokļu iestādes var pieprasīt, lai ar nodokli apliekama persona veic nodokļa samaksu, PVN kļūst iekasējams;

Kopumā PVN ir jāmaksā, kad iestājas iekasēšanas notikums un kad PVN kļūst iekasējams.

Iekasēšanas notikuma un nodokļu iekasējamības koncepcijas ir saistītas ar dažādiem darījumu veidiem.

2.1. Vispārīgs noteikums

Preču piegādes laikā PVN kļūst iekasējams brīdī, kad **preces tiek piegādātas**, un to neietekmē tas, kad tiek veikta samaksa.

Iegādājoties preces Kopienas teritorijā, PVN parasti kļūst iekasējams tā mēneša **15. datumā, kas seko mēnesim**, kurā iestājas iekasēšanas gadījums, šajā gadījumā — **preču piegāde**.

Ja rēķinu izraksta pirms šīs dienas, PVN kļūst iekasējams jau pēc rēķina izrakstīšanas.

Pakalpojumu sniegšanas gadījumā PVN kļūst iekasējams brīdī, **kad ir sniegti pakalpojumi**.

Preču importēšanas gadījumā PVN parasti kļūst iekasējams, ievadot preces ES teritorijā. Tomēr, **ja importētās preces ir apliekamas ar muitas nodevām**, iekasēšanas notikums iestājas un PVN kļūst iekasējams **vienīgi tad**, kad iestājas iekasēšanas notikums attiecībā uz šīm nodevām un **šīs nodevas kļūst iekasējamās**.

Piemērs: persona A iegādājas preces trešajā valstī. Mazumtirgotājs šīs preces nosūta A (0. diena). Preces ievad A 10. dienā. 25. dienā muitas nodevas kļūst iekasējamās. PVN kļūst iekasējams 25. dienā.

2.2. Atkāpes no vispārīgā noteikuma

Attiecībā uz darījumiem, kuri ietver preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, spēkā ir atkāpes no vispārīgā noteikuma.

Atkāpes no preču piegādes: PVN kļūst iekasējams **piegādes perioda beigās** (piem., gāzes piegādes gadījumā).

Atkāpes no pakalpojumu sniegšanas: PVN kļūst iekasējams **maksājuma veikšanas brīdī**, ja **kopējās līguma summas** maksājums tiek veikts **avansā** (65. pants).

Ja par pakalpojumu sniegšanu **avansā tiek samaksāts daļēji**, un atlikusi summa pakalpojuma sniegšanas brīdī, PVN kļūst **iekasējams divos gadījumos**:

- Pirmkārt, apmaksas brīdī, kas ir saskaņā ar 65. pantu.
- Otrkārt, pakalpojuma sniegšanas brīdī, kas ir saskaņā ar 63. pantu.

Šajā jautājumā PVN direktīva pieļauj DV citas opcijas (66. pants).

3. Ar nodokli apliekamā summa

Ar nodokli apliekamā summa ir pamats, no kura aprēķina PVN. Kopumā ar nodokli apliekama summa ir **viss, kas saņemts par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, vai iegūtajām precēm**. Importētajām precēm noteicošā ir kopējā vērtība muitā.

Ar nodokli apliekamā summa ir **atkarīga no darījuma veida**.

Attiecībā uz preču piegādi, preču iegādi Kopienas teritorijā un pakalpojumu sniegšanu ar nodokli apliekamā summa ietver visu, ko piegādātājs saņem vai kas viņam jāsaņem no pircēja vai trešās personas. To veido cena plus citi nodokļi, nodevas un izdevumi, mīnus cenas atlaides un dažas citas atlaides (78. un 79. pants).

Preču importēšanas gadījumā atskaites punkts ir vērtība, ko izmanto muitas vajadzībām, plus nodokļi un akcīzes nodokļi, ja tie vēl nav iekļauti, **plus jebkuri piemērojamie papildu izdevumi**, kā paredzēts 86. pantā.

3.1. Atkāpes no vispārīgā noteikuma

PVN direktīvā ir precizētas dažas atkāpes no vispārīgā noteikuma.

Preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas gadījumā vai ja preces tiek iegādātas Kopienas teritorijā, ar nodokli apliekamā summa var balstīties uz piegādāto preču vai sniegto pakalpojumu izmaksām. Ja ar nodokli apliekama persona izmanto **uzņēmuma preces privātām vajadzībām**, to var uzskatīt par pielīdzināmu darījumu, un ar nodokli apliekamā summa tiek **balstīta uz preču izmaksām** (74. pants).

Tādu preču importēšanas gadījumā, kuras atgriežas ES, ar nodokli apliekamo summu var balstīt uz nodokļu starpību

88. pantā minēts, ka tad, ja preces uz laiku tiek eksportētas no Kopienas un atkal tajā ievestas pēc ārpus Kopienas teritorijas veiktas remonta, apstrādes, pielāgošanas, sagatavošanas vai pārstrādes, dalībvalstīm jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka preču aplikšana ar PVN būtu tāda pati, kā tad, ja minētās remonta, apstrādes, pielāgošanas, sagatavošanas vai pārstrādes darbības būtu veiktas to teritorijā.

Piemērs: ražotājs no dalībvalsts A nosūta preces 1000 EUR vērtībā ražotājam trešajā valstī, lai veiktu dažus pielāgojumus. Šo pakalpojumu cena ir 500 EUR. A ir jāsamazina ar nodokli apliekamā summa par preču importēšanu uz 500 EUR.

3.2. Korekcijas

Ja pēc piegādes īstenošanas darījums tiek **atcelts**, no tā atsakās vai par to **pilnīgi vai daļēji nesamaksā**, vai darījuma cena tiek samazināta, **ar nodokli apliekamā summa tiek koriģēta un samazināta**.

Katra dalībvalsts izvirza nosacījumus attiecībā uz to, kā šis samazinājums aprēķināms (90. pants).

Pastāv arī citi izņēmumi, piemēram, ja ar nodokli apliekamā summa ir izteikta nevis tās dalībvalsts valūtā, kurā šī summa tiek novērtēta, bet citā, vai arī saistībā ar atpakaļ nosūtāma iepakojamā materiāla izmaksām (91. un 92. pants).

Pieklūt neierobežotajiem e-mācību kursiem iespējams, apmeklējot EUROPA tīmekļa vietni: https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

Atcerieties – as ir ātrs un praktisks atbilstošākās kursa informācijas kopsavilkums. Par autentisku uzskatāmi vienīgi Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša publicētie Eiropas Savienības tiesību akti. Komisija neuzņemas nekādu ar apmācību saistītu atbildību vai saistības.